

Максим  
Тадейович  
Рильський

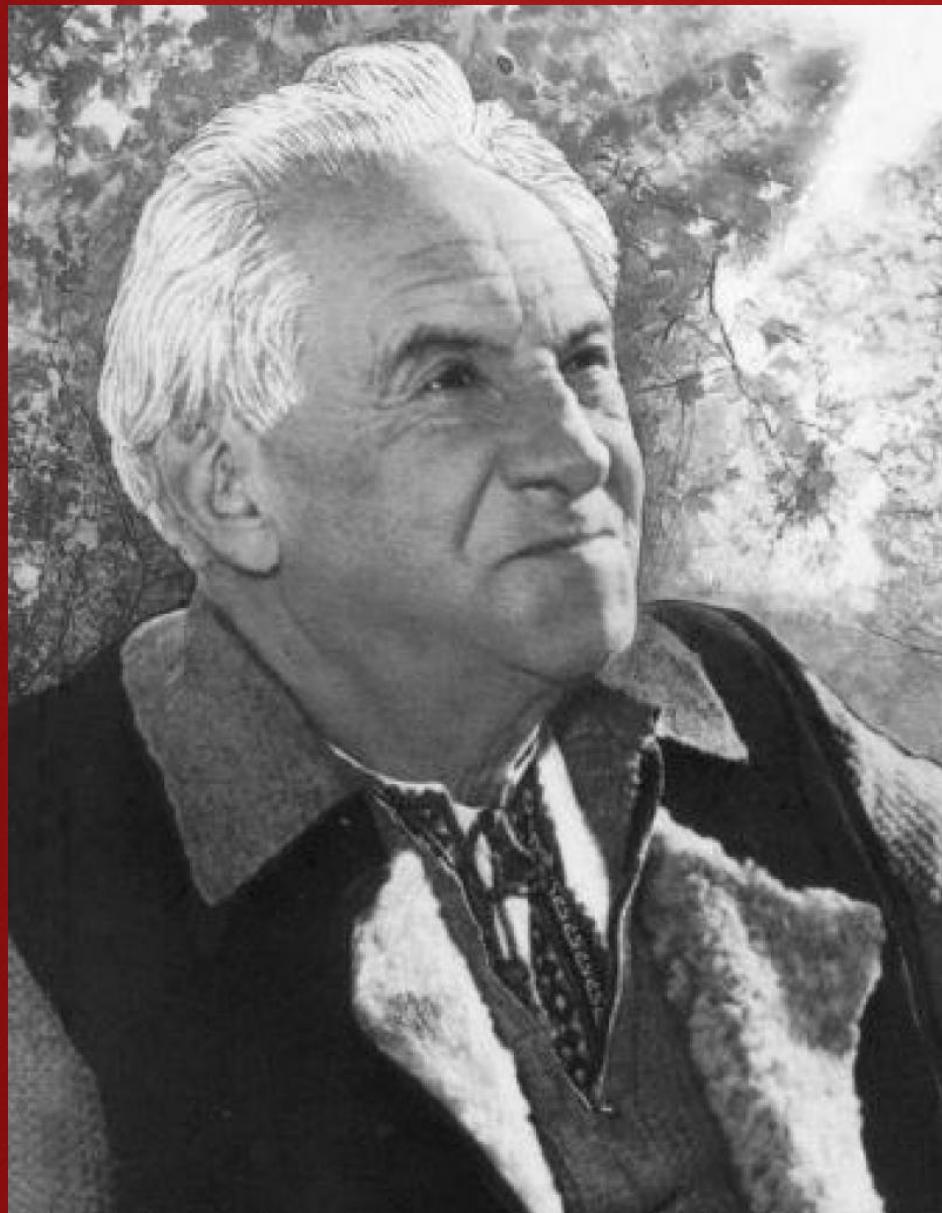
---

(1895 – 1964)

11 група  
Зарубіна Альона

Як парость виноградної  
лози,  
Плекайте мову.  
Пильно й ненастанно  
Політь бур'ян.  
Чистіша від слози  
Вона хай буде.  
Вона хай буде.  
Вірно і слухняно  
Нехай вона щоразу  
служить вам,  
Нехай вона  
Хоч і живе своїм  
живим життям.  
щоразу служить вам.





# Життєпис



- ? Його батько, етнограф, громадський діяч, економіст і публіцист Тадей Рильський, був сином поміщика Розеслава Теодоровича Рильського і княжни Трубецької. Один із предків Рильських у XVII столітті був київським міським писарем.
- ? Мати Максима Рильського, Меланія Федорівна, була простою селянкою з села Романівки (нині Попільнянського району Житомирської області).
- ? 1902 — помер батько, й родина переїхала з Києва до Романівки. Максим спершу навчався в домашніх умовах, потім (з осені 1908 року) у приватній гімназії в Києві





П'ятирічний Максим Рильський з батьком Тадеєм  
Рильським і хрещеним батьком

- ? 1919 – 1929 — учителював у селі, зокрема й у Романівці, а також у київській залізничній школі, на робітфакі Київського університету та в Українському інституті лінгвістичної освіти.
- ? Рильський почав писати рано, перший його вірш надруковано 1907, перша юнацька збірка поезій «На білих островах» вийшла 1910 року. Першою вже зрілою, що визначила появу видатного поета, була збірка «Під осінніми зорями» (1918, перевидана у скороченому вигляді 1926).
- ? У 1920-х роках Рильський належав до мистецького угруповання «неокласиків», переслідуваного офіційною критикою за декадентство і відірваність від сучасних потреб соціалістичного життя.

- ? Змалку познайомився з композитором М. Лисенком, етнографом, дослідником і збирачем українських народних дум та пісень Д. Ревуцьким, актором і режисером П. Саксаганським, етнографом та фольклористом О. Русовим, які справили на нього великий вплив. Деякий час він жив і виховувався в родинах М. Лисенка та О. Русова.
- ? Після приватної гімназії Науменка Рильський у 1915 –1918 роках навчався на медичному факультеті Київського університету Св. Володимира, потім на історико-філологічному факультеті Народного університету в Києві, заснованому за гетьмана Павла Скоропадського, але через бурхливі події революції й громадянської війни жодного з них не закінчив. Займався



М. Рильський період роботи  
над поемою "Мандрівка в  
молодість"

Остап Вишня і Максим  
Рильський на охоті





У 1926 році Максим Рильський одружився з Катериною Миколаївною Очкуренко, а в 1930 році у них народився син Богдан.

- ? У 1931 році був арештований НКВС, після чого він майже рік просидів у Лук'янівській тюрмі. Після ув'язнення Остап Вишня забрав його до себе в Харків на кілька днів у гості.
- ? З 1931 року творчість Рильського зазнає змін, і в збірці «Знак терезів» (1932) проголосив активне сприйняття радянської дійсності, завдяки чому він єдиний з неокласиків урятувався від сталінського терору і був зарахований до числа офіційних радянських поетів.
- ? Під час Другої світової війни перебував у евакуації спочатку в Уфі, а потім у Москві.



М. Т. Рильський та О. П. Довженко на фронті. 1943 р.

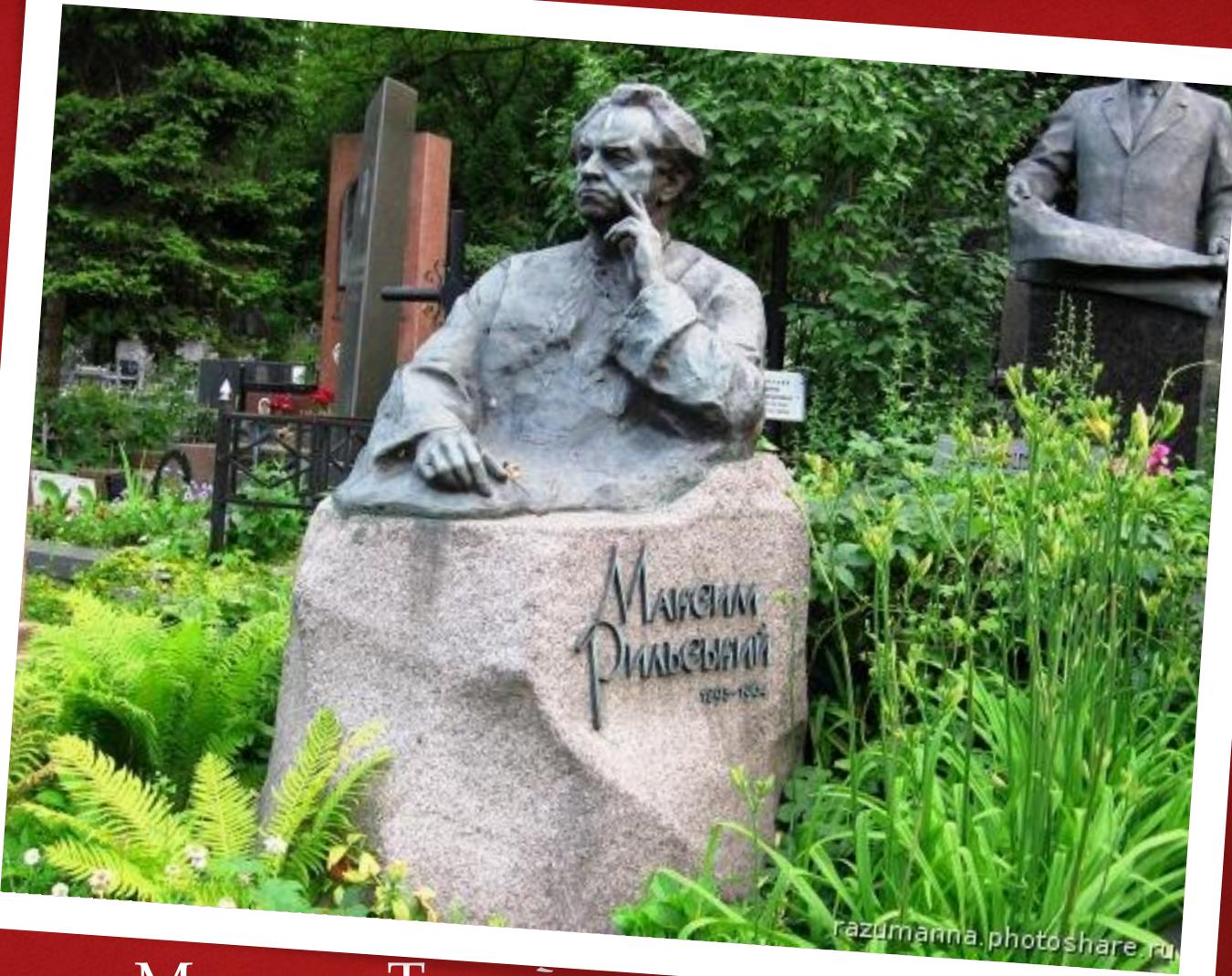




Зустріч харківських і київських митців. Київ, 1923 р.

- ? 1943 року його обрано академіком.
- ? У 1944 -1964 роках Максим Рильський був директором Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН України.
- ? 1960 року йому було присуджено Ленінську премію, у 1943, 1950 – Сталінську премію.
- ? Крім «офіційної» поезії поет творив і глибоко патріотичну, яку декламував тільки з пам'яті окремим близьким і не довіряв паперу та забрав із собою в могилу.

- ? Його творчість поділилась на два річища – офіційне та ліричне, в останньому йому вдавалося створити незалежні від політики, суто мистецькі твори, які пережили його. Однаке це не заважало радянським органам
- ? У радянську добу Рильський написав 35 книжок поезій; 4 книжки ліро-епічних поем, багато перекладів зі слов'янських та західноєвропейських літератур, наукові праці з мовознавства та літературознавства.



[razumanna.photoshare.ru](http://razumanna.photoshare.ru)

Помер Максим Тадейович Гильський 25 липня  
1964 р. Поховано його у Києві на Байковому  
кладовищі.

# Вшанування пам'яті



- ? У 1965 році на честь Максима Рильського було названо вулицю в Києві, на якій він жив і працював у 1951-1964 рр. Поруч з цією вулицею розташовано Голосіївський парк, у 1964 році також названий на честь Максима Рильського. У 2003 році біля центрального входу до парку було відкрито пам'ятник поету.
- ? У будинку, де жив Максим Рильський, з 1968 р. працює літературно-меморіальний музей поета. Перед будинком-музеєм встановлено бронзовий бюст М. Рильського.
- ? У 1972 році Постановою Ради Міністрів УРСР була заснована щорічна премія ім. Рильського за найкращий художній переклад.
- ? В Уфі 2 жовтня 1985 року іменем Максима Рильського названа одна з вулиць на житловому



Филиппов Владимир \* Киев 2012 \*





# Твори



- 
- ? «На білих островах» (1910)
  - ? «Під осінніми зорями» (1918)
  - ? «Синя далечінь» (1922)
  - ? «Поеми» (1925)
  - ? «Крізь бурю і сніг» (1925)
  - ? «Тринадцята весна» (1926)
  - ? «Гомін і відгомін» (1929)
  - ? «Де сходяться дороги» (1929)
  - ? «Знак терезів» (1932)
  - ? «Київ» (1935)
  - ? «Н...» (1936)
  - ? «Україна» (1938)
  - ? «Збір винограду» (1940)
  - ? «За рідну землю» (1941)
  - ? «Слово про рідну матір» (1942)
  - ? «Світла зброя» (1942)
  - ? «Жага» (1943)
  - ? «Неопалима купина» (1944)
  - ? «Мандрівка в молодість» (1944)
  - ? «Чаша дружби» (1946)
  - ? «Вірність» (1947)
  - ? «Під зорями Кремля» (1953)
  - ? «Н...» (1956)

- ? «Троянди й виноград» (1957)
- ? «Голосіївська осінь» (1959)
- ? «Зграя веселиків» (1960)
- ? «В затінку жайворонка»  
(1961)
- ? «Поезії» (I-III, 1946)
- ? «Поезії» (I-III, 1949)
- ? «Твори» (I-III, 1956)
- ? «Твори» (I-X, 1960-1962)

## Переклади

- ? «Пан Тадеуш» А.  
Міцкевича
- ? «Ернані» В. Гюго
- ? «Сірано де Бержерак» Е.  
Ростана
- ? «Орлеанська  
Діва» Вольтера
- ? «Король Лір»,  
«Дванадцята ніч» В.  
Шекспіра

# Цікаві факти

---



- ? На час народження сина батькові було вже 54 роки.
- ? Рильський чудово грав на фортепіано. Музики вчив його сам Микола Лисенко, батьків друг, у родині якого він навіть довгий час жив.
- ? Особисте життя Рильського теж було вельми цікавим. Він багато років прожив із старшою на 9 років дружиною Катериною, яку відбив у друга. Коли Максим попросив Катерину вийти за нього заміж, то вона поставила лише одну умову: якщо він всиновить її шестирічного сина Жоржа. Поет погодився. Одружилися вони 12 липня 1926 року.

Дякую за  
увагу!